

Otázka: Ploštěnci

Předmět: Biologie

Přidal(a): TS

Triblastica= tři zárodečné listy,

Schizocelia- mezoderm, volně rozptýlené buňky, někdy parenchym

kmen Ploštěnci (Plathelminthes)

- bilaterálně (oboustranně) souměrní živočichové

- tělo: dorzoventrálně zploštělé, rozdělené na hlavu a trup

na povrchu- jednovrstevná pokožka z obrvených buněk, někdy žláznaté buňky tvořící hlen (ochrana těla)

cizopasníci někdy tvoří kutikulu= ochrana před hostitelem

pod povrchem- svalovina, s pokožkou tvoří kožně svalový vak

- trávicí soustava: vakovitá, někdy rozvětvená, někdy zarůstá (tasemnice)

začíná ústním otvorem → hltan → střevo (trávení) → vyvrhnutí zbytků ústním otvorem

trávení probíhá cyklicky

- dýchací soustava: není, dýchají celým povrchem těla

- cévní soustava: není, nemají srdce ani cévy, pro přenos látek se uplatňuje tekutina schizocelu

- vylučovací soustava: protonefridie= plaménkové buňky opatřené bičíky, pohyb bičíku → podtlak →

→ filtrace tekutiny → kanálkem vylučování z těla

- nervová soustava: centrální nervové ganglium (uzlina)= v hlavové části, z ní nervové provazce do těla

břišní provazce jsou zesílené, mezi nimi příčné spojky → žebříčková soustava

-smyslové orgány: oči= miskovité, světločivné buňky jsou v prohloubenině

chemoreceptory= vnímají kvalitu okolí

statocysty= vnímají polohu těla

- rozmnožovací soustava: složitá, jsou hermafrodité

♂= mnoho varlat→ chánové kanálky→ chánovod→ penis, ústí do pohlavní kloaky

♀= dva nebo více vaječníků→ vejcovody→ pochva, ústí do pohlavní kloaky

oplození vnitřní, vývoj přímo nebo přes larvičku,

vajíčka- pevný obal, žloutkové buňky= výživa

- výskyt: vodní prostředí, parazité způsobující závažná onemocnění

třída Ploštěnky (Turbellaria)

- vodní většinou draví živočichové

- velikost: od několika milimetrů po několik centimetrů

- velká schopnost regenerace

- na povrchu: řasinkový epitel a žláznaté buňky produkující sliz → umožnění pohybu

- uvnitř těla: svalovina- podélná, šikmá

- trávicí soustava: ústní otvor uprostřed na břišní straně

může tvořit Y nebo být vakovitá nebo rozvětvená

- zástupci: Ploštěnka potoční

- kopinatá hlava, světločivné skvrny

- vyskytuje se v čistých potocích na spodní straně kamenů

Ploštěnka mléčná

- bíle zbarvená

- ve stojatých a mírně tekoucích vodách

Maloustka podlouhlá

- ve stojatých sladkých vodách, rozmnožuje se nepohlavním

třída Motolice (Trematoda)

- vnitřní parazité

- tělo: zploštělé, listovité, kryté kutikulou

2 přísavky- u ústního otvoru a na břiše

- velikost: několik milimetrů až centimetrů

- složitý vývoj

- zástupci: Motolice jaterní

- velikost: 3cm

- ve žlučových cestách jater u dobytka, živý se krví

- mnoho vajíček→ do střev→ ven z těla→ do vody, obrvená larvička miracidium→

→ do dýchacího otvoru vodního plže→ cysta, malá larvička= redie (několik generací)→

→ změna v cercárii, ven z plže→ uchycení na vodní rostlině, vytvoří cystu→ snědení ovčí,

cysta praskne a celý proces se opakuje

Motolice kopinatá

- velikost: max. 1cm

- přizpůsobena suchu

- hostitelem je suchozemský plž→ vytlačí ji z těla→ mravenec (v hlavě)→

→ mravenec sežere dobytek s trávou

Krevnička močová

- pohlavní dimorfismus
- ♂- 12mm velký, plochý, na vnitřní straně žlábek
- ♀- 21mm velká, žije v žlábků samečka

třída Jednorodí (Monogenea)

- ektoparazit, na jednom hostiteli
- zástupci: Žábrolíst ouškový
- napadá kůži a žábry ryb, způsobuje jejich úhyn

třída Tasemnice (Cestoda)

- endoparazit, hermafrodité
- velikost: až 13 metrů
- tělo: hlavička (Scollex)- kulovitá s přichytnými zařízeními (4 přísavky a věnec háčků/zářez)

články (proglotidy)- až několik tisíc, uvnitř jen rozmnožovací orgány

- orgánové soustavy: není trávicí, není dýchací
- vývoj: v jednom článku až 80 000 vajíček

poslední články se odtrhují a vycházejí ven z těla→ mezihostitel (členovec, kroužkovec,

obratlovec)→ vytvoří se larvička onkosfér, proleze stěnou střeva a s krví se přenesse do svalů

nebo jiných tkání→ vytvoří se boubel (klidové stádium s ochrannou vrstvou na povrchu)→

→ po snědení člověkem se obal rozpustí, vychlípí se hlavička→ uchytí se ve střevě a začnou

dorůstat články

- zástupci: Tasemnice dlouhočlenná
- přísavky a věnec háčků
- velikost: 2-3m a až 900 článků
- mezipřítel: prase

Tasemnice Bezbranná

- pouze přísavky
- velikost: 3-10m a až 2 000 článků
- mezipřítel: skot

Skulovec široký

- na hlavě má zářez
- velikost: 15m a až 4 000 článků
- mezipřítel: buchanka → ryba → člověk

1. [Ploštěnci, hlísti - maturitní otázka z biologie](#)
2. [Hlísti - maturitní otázka z biologie](#)
3. [Mnohobuněční živočichové - diblastica - triblastica](#)